

oktober 2024 | jaargang 20 | nummer 09

Samen gaan

Deze maand:

Woorden op muziek

Je bent het zo gewend hè...

“Verloren en Gevonden”

Rondje Kijfhoek

Protestantse
Kerk

Samengaan is een uitgave van de
Protestantse Gemeente Heerjansdam-Kijfhoek

MEDITATIE

Woorden op muziek

Emiel heeft het in zijn meditatie van september over de kracht van woorden. En over de experimenten met bekertjes met rijst en planten die werden toegesproken met positieve en negatieve woorden. En hoe ze daarop reageerden. Ik ken het verhaal, maar ik heb het nooit geprobeerd. Als een van mijn planten er niet best aan toe is, heb ik liever dat hij opbloeit in plaats van dat ik hem de groene container inpraat. Maar ik geloof het graag. Mensen kunnen behalve groene vingers dus ook groene stemmen hebben. Bij groene vingers wordt vaak gezegd: "Ja, als je van planten houdt en je spreekt ze toe, zorg je er ook goed voor. Logisch dat ze daardoor floreren." Maar er is ook het verhaal van honden die blij gaan kwispelen als je ze de vreselijkste dingen toevoegt, als je het maar op een lieve toon doet. "C'est le ton qui fait la musique?" Gaat het niet om de woorden, maar alleen over de toon, de muziek dus? Die speelt ook een rol in dit verhaal.

Heb ik ooit verteld over een artikel in mijn krant over de muziek van Bach? Daarin werd verteld over de invloed die muziek kan hebben op de groei van planten, op de stemming van mensen. In het huis van de verteller werd veel Bach gehoord. Niet alleen omdat het mooie muziek is, ook vanwege de rust die ervan uitstraalt. Hij merkte dat zijn kinderen rustiger werden en vreedzamer speelden onder de tonen van Bach. Dat heb ik natuurlijk wél geprobeerd. Niet met mijn kinderen, maar met mijn twee kleinzoons die behoorlijk wat van ruzie weten. (Ook van andere dingen, hoor.) En het werkte, de fluitsonates van Bach. Zo mooi! Toen ze weer naar huis gingen was er geen onvertogen woord gevallen. Later vertelde ik ze over het experiment en bij de eerstvolgende ruzie bij een volgend bezoek, riep de oudste: "Oma! Bach!"

Woorden komen directer binnen bij de luisteraar misschien, maar de sfeer van muziek doet ook wat. Zeker weten dat woorden een geweldige indruk kunnen maken, zowel ten goede als ten kwade. Reden genoeg om na te denken voor je er iets uitflapt. Misschien eerst even naar Bach luisteren? Of goed luisteren naar de teksten van de liederen die in de kerk gezongen worden? Wat hebben we daar een mooie combinatie van woorden en muziek!

Margot Walda

Je bent het zo gewend hè...

Dat er elke maand weer een Samengaan 'op de mat' ligt en je bent eraan gewend dat velen hun grote of kleine steentje bijdragen om zoiets gewoon als een maandblad in stand te houden maar je realiseert je nauwelijks ....

Dat er voldoende kopij moet zijn

Dat een redacteur avonden nodig heeft om een blad compleet te maken Dat er meer dan 25 bezorgers op pad moeten, Dat er distributeurs de wijken gaan bevoorraden, dat er een coördinator is die de schakel is tussen drukker en bezorgers en.....

Die coördinator er mee stopt: jarenlang heeft Frans van der Heiden zich ingezet om die schakel te zijn maar per 1 oktober 2024 staakt hij die werkzaamheden maar.... Gelukkig:

Leen Kruithof, een van de onlangs ingekomen gemeenteleden, wil het stokje wel van Frans overnemen: gelukkig!!

Hierbij wil de redactie Leen veel succes wensen bij zijn nieuwe taak en dankt de redactie uit naam van alle 615 ontvangers van ons onvolprezen Samengaan Frans (en Coby uiteraard) van der Heiden voor hun jarenlange inzet en wenst hen beiden alle gezondheid toe en veel geluk bij hun verdere plannen in de nabije toekomst.

Hans Ouwerkerk

SENIORENVERJAARDAGEN

Wil Ouwerkerk-van Duin, Develweg 8c, 2995 XC Heerjansdam, tel: 06-11249600
Emailadres: wil.ouwerkerk@gmail.com

Verjaardagen oktober

Verjaardagen eerste week november

Huwelijksjubilea in oktober

Vermelding verjaardagen en huwelijksjubilea in het kerkblad

Verjaardagen van kerkleden die 80 jaar hopen te worden, worden vermeld in Samengaan. Met het oog op de wet op de privacy dienen genoemden hiervoor toestemming te geven. Tot voor kort werd u hiervoor benaderd, telefonisch of persoonlijk. Nu steeds minder mensen in het telefoonboek staan, is de nieuwe regel dat u zelf aangeeft wanneer u niet vermeld wilt worden. Wanneer u dat niet heeft aangegeven, vindt vermelding plaats in het kerkblad.

Namens de Protestantse Gemeente Heerjansdam/Kijfhoek van harte gefeliciteerd en een goede dag toegewenst!

*Let op; om te noteren!

- 2 okt. a.s. de 3de senioren-kwartaalverjaardag voor de mensen die in juli, aug. en sept. jarig geweest zijn en natuurlijk ook overige belangstellenden van harte welkom.
- 13 nov. a.s. om 14.00u vindt de halfjaarlijkse contactpersonenmiddag plaats en dit keer niet in de Boomgaardkerk, maar In de DORPSKERK.

Senioren-kwartaalverjaardag

Op woensdag 3 juli jl. vond de 2de seniorenkwartaalverjaardag plaats.

Wederom met zo'n 25 mensen hebben we genoten van koffie/thee, lekkers, muziek, zang en sterkers (advocaat met slagroom 😊) in het 'nieuwe gedeelte' van de Dorpskerk, van de ontmoeting met bekenden en onbekenden en bovenal van het ophalen van herinneringen aan de hand van een oude-fotopresentatie.

Bijna aan het eind van de viering konden de jarigen ook nog de feestelijke opening van het buurtkastje naast de Dorpskerk meemaken. Wat geweldig allemaal en wat een leuke, dankbare reacties mochten wij als initiatiefnemers ontvangen! Dus: blijf aanwezig van de 2de gemeenteverjaardag: Bedankt!!!!

En de 3de senioren-kwartaalverjaardag komt er ook alweer snel aan!

Vriendelijke groet,
Wil Ouwerkerk

KERKDIENTEN IN OKTOBER

Dorpskerk (Molenweg)	Kerk te Kijfhoek
6 oktober	
9.30 u. Ds. J. Teuwissen Oppas & kindernevendienst Collectes: 1. Diaconie 2. Kerkenwerk 3. Jeugdwerk	15.00 u. Ds. C. Hendriksen Woudrichem Collecte: Kerkenwerk
13 oktober	
9.30 u. Anders Dan Anders dienst Oppas & kindernevendienst Collectes: 1. AndersDanAnders diensten 2. Onderhoud gebouwen	
20 oktober	
9.30 u. Ds. J. Breure Zwijndrecht Oppas & kindernevendienst Collectes: 1. Diaconie 2. Kerkenwerk	15.00 u. Ds. G.J. van Beek Hendrik-Ido-Ambacht Collecte: Kerkenwerk
27 oktober	
9.30 u. Ds. J. Teuwissen Oppas & kindernevendienst Collectes: 1. ZWO/Diaconie 2. Onderhoud gebouwen	
3 november	
9.30 u. Ds. A. Sterrenburg Voorburg Oppas & kindernevendienst Collectes: 1. Diaconie 2. Kerkenwerk 3. Jeugdwerk	15.00 u. Prop. J. Sterrenburg Sluipwijk Collecte: Kerkenwerk
Dorpskerk (Molenweg)	Kerk te Kijfhoek

Alle kerkdiensten in de Dorpskerk zijn ook te bekijken via onze website

www.kerkheerjansdam.nl of via www.kerkdienstgemist.nl.

Dit kan "live" op de tijden zoals hierboven vermeld, maar ook kunt u alle diensten op een later moment (nog een keer) bekijken.

Welkom!

MET HET OOG OP DE ZONDAG

Inleiding op de dienst van 6 oktober in de Dorpskerk.

Op zondag 6 oktober is het Israëlzondag. Voor sommigen een belangrijk en feestelijk markeringsmoment in het jaar vanwege de onopgeefbare verbondenheid van de Kerk van Jezus Christus en het volk Israël, zoals dat ook in het eerste artikel van onze PKN-kerkorde staat vermeld. Voor anderen is het ronduit een hoofdpijn-onderwerp, omdat het zo moeilijk is de hedendaagse staat Israël de (wereld)politiek en de actualiteit rondom Israël lós te zien van het Bijbelse Israël. Hoe dan ook, als christenen en als lezers van de Bijbel kunnen en willen we niet om Israël heen. Israël speelt hoe dan ook een essentiële rol in de geschiedenis van God en mensen.

Op deze Israëlzondag vervolgen we de lezingen uit Genesis; maar nu verder dan dat het gemeentegroei-groepen-boekje 'En God zag dat het tov was' gaat. We gaan verder door juist terug te gaan, terug naar het begin van Israël, naar aartsvader Abram die door God zelf wordt geroepen. We lezen Genesis 12: 1 t/m 5, waar we in vers 3 onder meer lezen: "In jou – Abram – zullen alle volken op aarde gezegend worden." Precies hier lijkt de schoen te wringen, precies hier ligt nog altijd de spanning tussen Israël en omliggende volken. Hoe verhoudt Israël zich tot andere volkeren? Als Israël het primaat heeft, wat zegt dat dan over andere volkeren? Of ligt het anders?

In de Romeinenbrief hoofdstuk 9 t/m 11 geeft Paulus ons richtingen voor een antwoord. We lezen er fragmenten uit. Jacco Steen bespeelt het orgel. Het thema op deze Israëlzondag luidt: 'Wees een zegen.'

Anders dan Anders zondag 13 oktober

Thema 'Verloren en Gevonden'

En wat zo anders is? Onze eigen dominee Sjaak Theeuwissen gaat voor!!

Dit keer gaan wij ons in Zacheus verdiepen. Zacheus was klein van stuk, niet geliefd bij de mensen, maar Zacheus wilde zo graag Jezus zien dat hij zijn trots opzij zette en in een boom klom. En hij werd gezien!

God nodigt ons ook uit om in die boom te klimmen, om uit te kijken naar Jezus en om Zijn uitnodiging met beiden handen aan te nemen.

Zanger Johan Verdouw komt met enkele zangeressen de samenhang begeleiden.

Ook zingt hij eigen liedjes van zijn Album 'Sterren Aan De Hemel'

Inleiding op de dienst van 27 oktober in de Dorpskerk.

'Houd moed, sta op, Hij roept u', deze aanmoedigingswoorden worden door omstanders uitgesproken in de richting van de blinde bedelaar Bartimeüs, als Jezus hem blijkbaar heeft horen roepen, en de mensen vraagt om hem te roepen. Deze woorden vormen het thema van de dienst in de Dorpskerk op zondag 27 oktober.

We lezen uit de Bijbel Marcus 10: 46-52.

Aan deze dienst werken diaken Hans van den Berg en dhr. Pieter Vos, directeur van Victory4All mee. Victory4All is de christelijke organisatie waaraan ook 'onze' Eva Steen – werkzaam in Zuid-Afrika – is verbonden.

Dhr. Willem Nijhof bespeelt de toetsen.

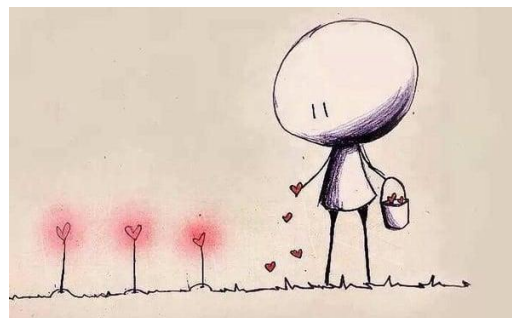
Victory4All: Zij verwoordt haar visie en missie op haar website als volgt: "De negatieve spiraal van armoede doorbreken voor kwetsbare kinderen in Zuid-Afrika, door middel van goed christelijk onderwijs en liefdevolle zorg. Wij willen vanuit een diepe bewogenheid de liefde van Christus tonen door het geven van praktische hulp aan de meest kwetsbaren van de maatschappij: de kinderen. Hierdoor krijgen zij en hun families de kans om uit de armoede te komen waarin zij leven. Zie <https://victory4all.nl>

Let op: in de nacht van 26 op 27 oktober gaat de zomertijd in en hebben we een uur extra (nacht)rust voordat de dienst begint.

Op 6 november is het dankdag voor gewas en arbeid. We staan stil bij zaaien, maaien en oogsten. We vieren de oogst en danken daarvoor. In de loop van oktober bereiden we alles voor, maar hieraan denken we:

- Op woensdagmiddag: kinderdankdag, mogelijk in samenwerking met de kinderclubs.
- Eind van de middag en vooravond: 'thanksgiving maaltijd' in de Dorpskerk, waarbij deelnemers zelf eten meenemen en dat delen met elkaar.
- 19.30 uur dankdienst voor gewas en arbeid o.l.v. onze kerkelijk werker dhr. Engel Leune, en met dhr. René Barnard als organist.

Rond dankdag delen we uit van onze overvloed, van wat we zelf ontvangen hebben. Daarom zal begin november de jaarlijkse *oogstcollecte* plaatsvinden. Daarnaast zamelen we op dankdag *voedingsproducten* in ten behoeve van de Voedselbank Barendrecht en het recentelijk geplaatste buurtkastje naast de Dorpskerk. Vanaf dankdag kunnen kinderen gevulde en versierde schoenendozen inleveren t.b.v. de schoenendozenactie, waarbij kinderen in ongunstige omstandigheden elders op de wereld zo'n schoenendoos ontvangen als cadeau.

Ds. Sjaak Teuwissen

BIJBELLEESROOSTER

dinsdag	1 oktober	Micha 6:9-16
woensdag	2 oktober	Micha 7:1-7
donderdag	3 oktober	Micha 7:8-20
vrijdag	4 oktober	Deuteronomium 14:1-21
zaterdag	5 oktober	Deuteronomium 14:22-29
zondag	6 oktober	Marcus 10:1-16
maandag	7 oktober	Deuteronomium 15:1-11
dinsdag	8 oktober	Deuteronomium 15:12-23
woensdag	9 oktober	Psalm 119:113-120
donderdag	10 oktober	Leviticus 16:1-10
vrijdag	11 oktober	Leviticus 16:11-22a
zaterdag	12 oktober	Leviticus 16:22b-34
zondag	13 oktober	Marcus 10:17-31
maandag	14 oktober	Psalm 119:121-128
dinsdag	15 oktober	Psalm 119:129-136
woensdag	16 oktober	Prediker 1:1-11
donderdag	17 oktober	Prediker 1:12-18
vrijdag	18 oktober	Prediker 2:1-11
zaterdag	19 oktober	Prediker 2:12-26
zondag	20 oktober	Marcus 10:32-45
maandag	21 oktober	Prediker 3:1-15
dinsdag	22 oktober	Prediker 3:16-22
woensdag	23 oktober	Prediker 4:1-12
donderdag	24 oktober	Prediker 4:13-5:6
vrijdag	25 oktober	Prediker 5:7-19
zaterdag	26 oktober	Prediker 6:1-12
zondag	27 oktober	Marcus 10:46-52
maandag	28 oktober	Marcus 11:12-19
dinsdag	29 oktober	Marcus 11:20-33
woensdag	30 oktober	Marcus 12:1-12
donderdag	31 oktober	Psalm 119:137-144

THUI SKOMEN

Met Remko Harms
Jane Loois &
The NewVision Vocals

◆ 19 OKT | 19:30 | IMMANUELKERK ROZENBURG

◆ 20 OKT | 19:30 | DORPSKERK HEERJANS DAM

Kaarten bestellen:
www.eventsforchrist.nl

VAN DE BEMANNING VAN DE MANNING

Werelddierendag

Op 4 oktober is het werelddierendag. Dat is al sinds 1930 het geval, nadat in 1929 in Wenen deze dag wereldwijd werd uitgeroepen, mede onder sterke invloed van R. Spurrier, secretaris van de 'National Council for Animal Welfare'. Overigens vierden diverse steden in de Verenigde Staten, Engeland, Duitsland, Oostenrijk, Australië en het toenmalige Brits-Indië al dierendag. De eerste dierendagen kenmerkten zich vooral doordat kranten beschouwende artikelen plaatsten over de zogeheten *verhouding tussen mens en dier*.

Verhouding tussen mens en dier

De verhouding tussen mens en dier, dit raakt aan Genesis 1: 26-28. Het maakte deel uit van de Bijbellesing en de preek in de Dorpskerk op 1 september, waarbij we bij het thema '*En God zag dat het tov was*' onder meer stil stonden bij het betekenis van het begrip 'heersen'.

We lezen in Genesis 1: 26 – 28: *26God zei: 'Laten Wij mensen maken die ons evenbeeld zijn, die op Ons lijken; zij moeten heersen over de vissen van de zee en de vogels van de hemel, over het vee, over de hele aarde en over alles wat daarop rondkruipt.'* *27God schiep de mens als zijn evenbeeld, als evenbeeld van God schiep Hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep Hij de mensen.* *28Hij zegende hen en zei tegen hen: 'Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en breng haar onder je gezag: heers over de vissen van de zee, over de vogels van de hemel en over alle dieren die op de aarde rondkruipen.'*

Rentmeesterschap

Lange tijd was 'rentmeesterschap' een belangrijk begrip binnen het christendom in onze contreien. De term daagt uit om als mensen als zorgvuldige beheerders óm te gaan met Gods schepping, zowel de aarde zélf, als wat op de aarde groeit en bloeit, als wat er op de aarde leeft qua dieren. In een tijd van dramatische CO2-uitstoot, opwarming en uitputting van de aarde, klimaatverandering, bio-industrie en het uitsterven van diersoorten, zou rentmeesterschap actueler en relevanter dan ooit moeten zijn. Toch lijkt het onderwerp – maar dan in seculiere vorm – te zijn weggekaapt door milieu- en dierenrechtenactivisten. N.B. al sinds de jaren '60 wordt ook 4 oktober steeds meer aangegrepen door het dierenrechtenactivisme; denk anno nu bijvoorbeeld aan Wakker Dier die 4 oktober heeft uitgeroepen tot 'Eet Geen Dierendag' (zie afbeelding).

Heersen is dienen en zorgen voor.

De Schepping is het huis waarover wij als mens beheer voeren. Beheren betekent niet: vreet maar van alles uit. We hebben de Schepping in bruikleen van de Eigenaar; we beheren Zijn huis en inboedel met diep respect, en hebben daarbij géén carte blanche gekregen.

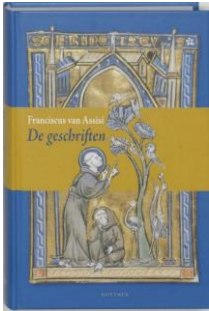
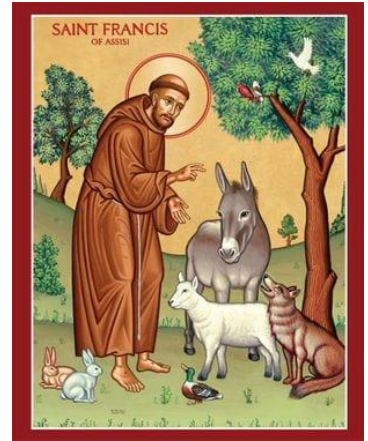
Wij maken als mensen zelf deel uit van de schepping, het is het huis waarin we mogen wonen, onze leefomgeving waarbuiten wij niet kunnen leven. Daar hoeven we geen actievoerende radicale klimaatactivist voor te zijn, al is het prima als we dat wél zijn. Maar een christen met respect voor Gods schepping beschouwt Gods schepping als meer dan een economische bron of melkkoe.

Tijdens mijn eerste les godsdienst in de brugklas in het voortgezet onderwijs, het was september 1985, zei ds. Van den Burg, onze toenmalige leraar godsdienst op chr. College Stad & Lande in Huizen, bij dit woord *heersen* in Genesis 1 het volgende: '*Heersen, dat is dienen, en zorgen voor!*' Hij liet het ons meteen opschrijven in ons nog lege schrift, opdat we het nooit meer zouden vergeten.

Franciscus van Assisi

De datum van 4 oktober gaat terug naar de feestdag van Sint [Franciscus van Assisi](#). Hij werd in 1181 of 1182 geboren als Giovanni di Pietro Bernardone, leefde als religieus (priester), en stichtte de kloosterorde van de franciscanen, ofwel minderbroeders. Op 3 oktober 1226 overleed hij. Een dag later, op 4 oktober werd het lichaam van Franciscus in een processie door de stad Assisi gevoerd, naar de kerk van San Giorgio. Daar werd hij begraven. In dezelfde kerk sprak paus Gregorius een kleine twee jaar later, op 16 juli 1228 zijn heiligverklaring uit. Franciscus – naar wie Paus Franciscus zich heeft vernoemd, bekommerde zich tijdens zijn leven om het lot van melaatsen, om zwervers en andere armen; maar ook om planten en dieren. Volgens de legenden sprak hij met vogeltjes en hield hij ooit een preek voor de dieren, die ademloos luisterden.

De invoering van de kerststal wordt mede aan Franciscus van Assisi toegeschreven. Hij zou in het jaar 1223 in Greccio - vlakbij Assisi – toestemming hebben gekregen om een openluchtmissie te houden in de vrije natuur, en daarbij een levende kerststal hebben laten maken. Dat beïnvloedde de levende kerststal, zoals wij die nu kennen. Daarvoor werd namelijk op kerstdag een kribbe geplaatst in de kerk op of naast het altaar tijdens de Heilige mis. Spoedig kwamen daar meerdere figuren bij. De franciscanen bevorderden dit gebruik in kerken en gezinnen sindsdien.

Zonnelied

Van de hand van Franciscus is het zogeheten *Zonnelied*, waarin hij Gods Schepping bezingt. Het is – net zoals bijvoorbeeld Psalmen kunnen fungeren – zowel een lied als een gebed. Uiteraard past het bij de datum van 4 oktober, maar ook bij de jaarlijkse ‘maand van de schepping’, de door christelijke kerken wereldwijd bepaalde periode van de eerste zondag in september tot en met werelddierendag op 4 oktober. Kerken vieren de goedheid van de schepping en hebben aandacht voor de schreeuw van de aarde, en voor rentmeesterschap. Tijdens de scheppingsperiode wordt er binnen veel geloofsgemeenschappen vanuit een christelijk en Bijbels perspectief extra gesproken, gedacht en gedaan rondom natuur en klimaat. Franciscus schreef het zonnelied in het Italiaans; hieronder een Nederlandse vertaling, uit het boek ‘Franciscus van Assisi, De Geschriften’.

*Allerhoogste, almachtige, goede Heer,
van U zijn de lof, de roem, de eer en alle zegen.
U alleen, Allerhoogste, komen zij toe
en geen mens is waardig uw naam te noemen.
Wees geprezen, mijn Heer met al uw schepselen,
vooral door mijnheer broeder zon,
die de dag is en door wie Gij ons verlicht.
En hij is mooi en straalt met grote pracht;
van U, Allerhoogste, draagt hij het teken.
Wees geprezen, mijn Heer, door zuster maan en de sterren.
Aan de hemel hebt Gij ze gevormd, helder en kostbaar en mooi.
Wees geprezen, mijn Heer, door broeder wind
en door de lucht, bewolkt of helder, en ieder jaargetijde,
door wie Gij het leven van uw schepselen onderhoudt.
Wees geprezen, mijn Heer, door zuster water,
die heel nuttig is en nederig, kostbaar en kuis.
Wees geprezen, mijn Heer, door broeder vuur,
door wie Gij voor ons de nacht verlicht;
en hij is mooi en vrolijk, stoer en sterk.
Wees geprezen, mijn Heer, door onze zuster, moeder aarde,
die ons voedt en leidt,
en allerlei vruchten voortbrengt, bonte bloemen en planten.
Wees geprezen, mijn Heer, door wie omwille van uw liefde*

vergiffenis schenken, en ziekte en verdrukking dragen.
 Gelukkig wie dat dragen in vrede,
 want door U, Allerhoogste, worden zij gekroond.
 Wees geprezen, mijn Heer, door onze zuster de lichamelijke dood,
 die geen levend mens kan ontvluchten.
 Wee hen die in doodzonde sterven;
 gelukkig wie zij in uw allerheiligste wil vindt,
 want de tweede dood zal hun geen kwaad doen.
 Prijs en zegen mijn Heer,
 en dank en dien Hem in grote nederigheid

Bronnen:

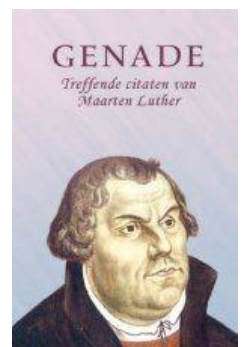
- 'Legenda Aurea – levens van de heiligen' – Jacobus de Voragine, vertaling Ton Hilhorst en Carolien Hilhorst – 2022 Boink. Uiteverij Boom, Amsterdam
- 'Franciscus van Assisi, De Geschriften', 2004: [Gottmer Uitgevers Groep B.V.](http://GottmerUitgeversGroepB.V.)
- www.wikipedia.nl

Hervormingsdag

Op 31 oktober is het Hervormingsdag; het grijpt terug op het moment van 31 oktober 1517, toen naar verluidt de Augustijner broeder Maarten Luther 95 stellingen – geponeerd tegen de Rooms-Katholieke Kerk waar hij op dat moment nog deel van uit maakte – aan de kerkdeur van Wittenberg spijkerde.

Met terugwerkende kracht werd dit moment later, en nu nog steeds, als het begin van de reformatie gezien

Uit het miniboekje (8,5 x 6 cm) 'Genade – treffende citaten van Maarten Luther' (uitgeverij De Banier 2010) staat hieronder een verzameling aan Luther toegeschreven opmerkingen: ze zouden elk stuk voor stuk een tegeltje aan de muur, of een visje-poster waard zijn. En elk van de citaten nodigt uit om er even bij stil te staan en over door te denken.

- "Afgoderij is niet een beeld aanbidden, maar hulp en troost zoeken bij schepselen en niet bij God."
- "Een predikant moet z'n mond alleen openen om vergeving te verkondigen."
- "Hoe diep een zondaar ook valt, de poort naar vergeving mag voor hem nooit dicht zijn."
- "Zolang je bij jezelf gebreken ziet, moet je je niet aan een ander ergeren."
- "Dat wij allen priesters zijn, betekent niet dat we allen moeten gaan preken."
- "Aanbidding is zich tot God wenden, Hem in nood aanroepen en Hem danken voor hulp."
- "Als de aanvechting het hevigst is, is het geloof het sterkst."
- "Zodra het geloof er is, komen er wel honderd slechte gedachten méér dan vóór die tijd."
- "Wie het Woord gelooft, let niet op degene die het brengt"
- "Ik wil nooit een andere gedachte hebben dan: Christus is voor mij opgestaan"
- "Gods barmhartigheid staat vast als de hemel boven ons. Onder dat dak zijn we zeker, waar we ook zijn."
- "In alle religies is de buik de grootste afgod."
- "Een christen kan nooit zo beledigd worden dat hij niet vergeven kan."
- "Tussen bezit hebben en bezit dienen, zit een groot verschil."
- "Christenen die bidden zijn de benen die de wereld dragen."
- "Het christelijk leven bestaat uit slechts twee delen: geloven en liefhebben."
- "Het uiterlijke leven van de christen is net zo bouwvallig als dat van de niet-christen."
- "In deze twee dingen bestaat het christelijke leven: geloof in God en help je naaste."
- "Een christen moet weinig spreken en veel doen."
- "Niemand heeft alle gaven, dus aan elke christen mankeert wel wat."
- "In de kerk moet niets zorgvuldiger bedreven worden dan het Evangelie."

“Elke tuin is een boek van God waarin je Gods dagelijkse wonderen kunt zien.”
“De christen moet met bidden niet wachten tot hij denkt er klaar voor te zijn.”
“Hoe minder woorden, des te beter het gebed.”
“De wet vernedert, genade verhoogt.”
“Waar het Woord klinkt, daar is God. Daar is Zijn huis.”
“Wie niet voor zichzelf leeft, leeft het best.”
“Wie aan zijn naaste voorbij gaat, gaat aan God voorbij.”
“Het is elke dag Pasen, maar eens per jaar vieren we het een beetje extra.”

“God straft niet als je rijk bent, wel als je verkeerd met je rijkdom om gaat.”

“Volmaakt zijn is: God vrezen en liefhebben en goed doen aan de naaste.”

“Christus waakt met groter zorg over jou dan jij over jezelf.”

“De waarheid is hard. De boodschap van het kruis nog harder.”

“Prek wat je wilt, maar nooit langer dan veertig minuten.”

“Als God alles deed wat wij Hem vragen, zou Hij onze knecht zijn.”

“Als je God wilt kennen, moet je in de kribbe kijken. En dan naar het kruis.”

“God schept uit niets. Daarom moet een mens eerst niets worden, voordat God iets van je kan maken.”

Ontvangen

Op dinsdag 10 september ontving ik € 100,00 t.b.v. de kerk. Hartelijk dank aan de gevers.

Herfstvakantie

In de herfstvakantie van 28 oktober t/m 3 november ben ik alleen in dringende pastorale situaties bereikbaar en lees ik de e-mail minder frequent.

Speelt er iets in jouw of uw leven waarover je/u graag contact wilt? Schroom niet om contact op te nemen.

Ds. Sjaak Teuwissen

De Manning 2

2995 AH Heerjansdam

Tel. 06 – 20 50 30 99

E-mail sjaakteuwissen@kerkheerjansdam.nl

Facebook: <https://facebook.com/sjaak.teuwissen>

Instagram: sintersjaak

X: @SinterSjaak

Doordeweekse werkdagen: di – wo – do – vr

DIACONIE

Verantwoording giften t.b.v. de diaconie: augustus/september 2024

Bloemendienst

24-08 via mevrouw Astrid Verstegen € 10,00

01-09 via mevrouw Adrie Valk € 20,00

14-09 via mevrouw J. Roos-Vis € 35,00

14-09 via mevrouw Anja Rijdsdijk € 20,00

H.A. collecten voor mensen kinderen

Bijbels Armenië € 656,00

H.A. Kijfhoek € 188,00

Alle gevers hartelijk dank.

Met vriendelijke groet,

Namens de diaconie, Jan de Jong

ONDERWEG MET UW PASTOR

Hoe gaat het met u, met jou, dat beleefdheidsgezegde heeft, nu ik mijn bezoekwerk in de gemeente aan het hervatten ben, een heel nieuwe lading gekregen, de lading van echt meeleven en meevoelen. Maar welk antwoord heb je op zo'n vraag? Welk antwoord, het is steeds weer een zoeken naar woorden. Wat zeg ik? Hoe zeg ik het? Het pastorale bezoekwerk, het is opeens anders, want met veel ouderen sta ik opeens in een andere relatie, de relatie van lotgenoot.

Het werk hervatten na een Time Out van twee maanden, het is voor mij alsof ik er een half jaar of langer uit geweest ben en weer moet uitvinden hoe ik invulling kan geven aan de enerzijds en allereerst voor mijzelf en daarnaast ook voor de ander nauwelijks in te denken gebeurtenissen die in die twee maanden plaatsgevonden hebben. En daarnaast kom ik voor de ander op bezoek en ten diepste voor en namens de Ander met een hoofdletter, de Heer Jezus Christus als de hemelse Pastor die tegelijk de goede Herder is die Zijn schapen bij hun naam kent.

Het werk en de gesprekken na het ziekzijn en daaropvolgende overlijden van mijn vrouw Nellie en het nu weduwnaar zijn, het schept gesprekken over vergelijkbare verliezen die tegelijk ook steeds anders zijn. Erger of minder erg? Nee, voor wie het betreft allemaal het ergst van alles. Zo kom ik bij een alleenstaande dame met op een laag kastje dicht bij haar stoel een foto van een mooie lieve hond en een klein bloemetje er naast. Het was haar lieveling die zij moest laten inslapen en waar zij nu al jarenlang over rouwt. Een nieuwe hond kopen kan niet, het wordt toch nooit meer haar hond, die zij kwijt is. Haar maatje is er niet meer en haar leven is geknakt? Ik denk dan onwillekeurig aan onze eerste poes. Mijn vrouw vond hem als jong poesje in de tuin en ontfermde zich over hem. Het werd haar lieveling die als hij 's avonds met mijn vrouw in de kamer zat en hij hoorde mij mijn auto achteruit de parkeerplaats opdraaien, in de vensterbank sprong om mij te zien en mijn vrouw te laten weten dat ik thuiskwam.

Onze poes, hij werd ziek en mijn vrouw kwam voor dezelfde beslissing te staan als de alleenstaande dame met haar hond, ze moest hem laten inslapen. Het was op een zaterdag in de tijd dat ik studeerde in Ede. Mobiele telefoons waren er nog niet. Mijn vrouw moest haar verdriet toch uiten en belde naar de school waar de telefoon door de conciërge werd opgenomen en ik uit de klas werd geroepen. Iedereen en ook ikzelf dacht aan iets heel ernstigs. Toen ik terugkwam in de klas zag ik allemaal meelevende vragende ogen. Wat moest ik zeggen? Voor mijn vrouw was het vreselijk en ik proefde haar verdriet. Maar mijn klasgenoten? Allemaal volwassen vader en moeders? Onze poes is dood, zei ik toen. Ik zag opluchting en ongeloof in de mij aanstarende ogen. Word je daarvoor opgebeld? Hij was voor mijn vrouw als haar kind, zei ik toen. Toen zag ik herkenning.

Haar kind, ik werd op zondagavond na de kerkviering door een echtpaar op de koffie gevraagd. Als je het zo kort na het verlies van Nellie aankunt, zei de vrouw erbij. Ik kende het verhaal van het echtpaar. Een aantal jaren geleden verloren ze hun getrouwde dochter op een dramatische wijze. Na rond de koffie samen over het ziekzijn en heengaan van Nellie gesproken te hebben kwam het dramatische verlies van hun dochter onvermijdelijk ter sprake. Ik schrok ervan hoe intens diep dit in het leven van de moeder ingegrepen heeft en hoe intens diep haar verdriet nog altijd is. Als een open wond die onheelbaar is. Het kind dat je negen maanden onder je hart gekoesterd hebt, vertelde ze mij. Dat je de eerste woordjes hebt leren zeggen en naar haar volwassenheid hebt geleid. Met wie je samen gebeden hebt dat zij de Heer Jezus als haar hemelse Vader zou liefhebben, omdat Hij haar met een grotere liefde liefheeft dan zij als liefhebbende moeder haar meisje kan liefhebben. En dan zo'n dramatisch einde zonder enige vorm van afscheid. En een uitvaart die door haar schoonzoon georganiseerd wordt en waarin hij in het centrum van de meelevende aandacht staat en waarbij je als ouders aan de zijlijn staat.

Hoe gaat het met u, met jou, Eén is er die de intensiteit van het verdriet kan peilen. Die Ene is de goede Herder die Zijn schapen bij hun naam kent. Die Ene is Hij die Zelf door de diepste diepte van het lijden is gegaan, door de Godverlatenheid, opdat wij nooit door God verlaten zullen worden. Die Ene, Hij vraagt niet: hoe gaat het met u, met jou? Die Ene, Hij heeft balsem voor de open wond in de ziel van die moeder die haar volwassen dochter op een dramatische wijze verloor. En Hij heeft balsem voor het schrijnende litteken in de ziel van die alleenstaande vrouw die haar hond moest laten inslapen. Die Ene, Hij heeft balsem voor het schrijnende litteken in uw en in mijn ziel. Die Ene, van Hem klinkt in mijn hoofd en hart het lied:

*Daar ruist langs de wolken een lieflijke Naam,
die hemel en aarde verenigt te saam.
Geen Naam is er zoeter en beter voor 't hart,*

*Hij balsemt de wonden en heelt alle smart.
Kent gij, kent gij, die Naam nog niet?
Die Naam draagt mijn Heiland, mijn lust en mijn lied.*

Een hartelijke groet van Engel Leune

Gespreksgroep: Kijk op geloof

Kijk op geloof is de titel van een boek dat in 2005 verscheen en meteen een tweede druk beleefde. De auteur is ds. Henri Veldhuis die tot zijn overlijden predikant was van de Protestantse Gemeente te Culemborg. De ondertitel is 'Christelijk geloof uitgelegd'. In een groot aantal korte hoofdstukken komen onderwerpen aan de orde als: God, Jezus, het kwaad, het kruis, vergeving, kerk, Israël. In al deze en de andere onderwerpen gaat het om de inhoud van het geloof. Hoe belangrijk dat we ons daarin verdiepen, omdat in de samenleving de rol van kerk en geloof alsmaar kleiner wordt. De vraag: 'Weet jij wat je gelooft?' wordt hierdoor alleen maar actueler. Veldhuis zoekt aansluiting bij zowel de protestantse als de rooms-katholieke traditie en houdt ook rekening met wetenschappelijk inzichten.

Een gespreksgroep met dit boek als uitgangspunt begint in oktober. Per bijeenkomst bespreken we een hoofdstuk dat door de deelnemers vooraf gelezen is. We komen 1x per twee weken op een avond bij elkaar. De duur van de gespreksgroep is maximaal twee jaar. Wie deelneemt doet dat voor de hele periode. Om een goed gesprek te kunnen voeren is het minimaal aantal deelnemers 4 en het maximaal aantal 8. Deelnemers schaffen zelf het boek aan, +/- €20.

Gespreksleider is Johan Breure.

Eerste bijeenkomst is dinsdag 15 oktober om 20.00u. Zo mogelijk bij een deelnemer thuis.

Voor aanmelden en/of informatie (geef meteen de avond van je voorkeur aan, 1ste en 2de voorkeursavond):

Johan Breure

ds.breure@gmail.com

tel: 06-15 48 60 32

Schoenendoosactie

Enige tijd geleden hoorde u van ons in Samengaan.

We zijn ondertussen een aantal maanden verder waarin veel werk is verzet.

In ons onderkomen aan de Dorpsstraat in Barendrecht, wordt met regelmaat hard gewerkt.

Het resultaat is dat er al ongeveer 150 dozen ingepakt zijn door een stel ijverige dames.

Ons vorige bericht heeft veel reactie teweeg gebracht. Zo werd ik gebeld door mensen uit de gemeente die graag mutsen wilden gaan breien, er werden spullen gebracht, donaties gedaan en hulp aangeboden. Fantastisch hoe dit werkt. Voor al dit enthousiasme vanuit de gemeente, zijn we heel dankbaar

Maar....we zijn er nog niet en gaan lekker door met deze super leuke actie die al jaren "werkt".

Een cadeau van kind tot kind blijft leuk toch! (Ook al worden sommige dozen door volwassenen gemaakt)

Daarom...vragen wij opnieuw mensen die ons willen helpen met:

- het breien van sjaals en mutsen.
- kleine spulletjes voor in de dozen (er is best veel dat in een schoenendoos past)
- versieren van schoenendozen
- bewaren van schoenendozen
- een financiële bijdrage
- schrijven van kerstkaarten die in de dozen meegaan.

Het allerbelangrijkste, dat eigenlijk bovenaan moet staan, is het GEBED. Wilt u meebidden dat elke doos goed terecht komt, en precies bij het kind past die de doos krijgt. We hebben dat in de loop der jaren zo vaak gezien, een doos die precies daar terecht komt waar die moet zijn. Wij zien daar Gods leiding en zegen in.

Mocht u (opnieuw) enthousiast zijn geworden, wilt u helpen in wat voor vorm dan ook, laat het weten!

Het schoenendoosteam,

Cathy, Marjan, Lize, Rianne en Maria (0623263398)

In Memoriam

Monique Bahlman

18 maart 1963 – 18 september 2024

Monique van Leeuwen werd op 18 maart 1963 geboren in Dordrecht. Later werd haar zusje Daphne geboren. Het was een arbeidersgezin, haar vader was postbode. Monique hield van dansen, werd danslerares, en werd ook wel 'dans-queen' genoemd. al maakten mentale omstandigheden het later in haar leven moeilijk om dat te blijven doen.

Dat Monique van Leeuwen en Willem Bahlman een relatie zouden krijgen, lag bepaald niet voor de hand: twee totaal verschillende persoonlijkheden en werelden ontmoetten op deze manier elkaar. Hun relatie zette door, en ze trouwden met elkaar. Ze woonden in het huis van Willem, aan de Ziedewijksedijk in Barendrecht. In de loop van de jaren ging het christelijk geloof voor Willem weer leven, en voor hen allebei was een kerkdienst met mensen met een verstandelijke beperking een cruciaal moment: het ging over Jona in de vis, en toen de vis open ging, bleek daar achter een spiegel te zitten en keek iedereen zichzelf aan. Willem en Monique besloten op de bonnefooi naar de kerk 'om de hoek' te gaan: de Triomfatorkerk in Barendrecht. Ds. Wilschut begeleidde hen daar, ze volgden catechisatie, en samen deden ze belijdenis van hun geloof, waarbij Monique zich ook liet dopen. Jarenlang vormden Willem en Monique het kostersechtpaar van deze kerk.

Hun relatie kende hoogte- en dieptepunten. Hun kinderwens was een verlangen dat helaas nooit vervuld werd, het schuurde geregeld tussen hen en familieleden. Monique heeft de Bahlman-familie evenwel altijd een welkom en warm bad ervaren. Zeer verdrietig en ingrijpend was het ziek zijn en overlijden van Willem, op 22 juli 2019.

Enige tijd later verhuisde Monique naar de Lisdodde 14 in Heerjansdam. Zoals eerder in haar leven, bleven ook daar mentale uitdagingen een grote rol spelen, en had ze geregeld hulp nodig, zowel uit het professionele circuit als van familieleden: hulp die ze enerzijds nodig had, en anderzijds ook kon afstoten. Afgelopen zomer werd Monique ziek, en werd opgenomen in het ziekenhuis. Een stent in haar galwegen bood enigszins soelaas maar bleek een onderliggend ziektebeeld – alvleesklierkanker – niet te kunnen verhelpen. Haar gezondheid ging heel snel achteruit; met spoed werd ze op zondag 15 september met extreme pijn opgenomen in hospice De Reiziger. Daar overleed ze op woensdag 18 september.

Op dinsdag 24 september stonden we in haar afscheidsdienst in de Dorpskerk stil bij onder meer Jesaja 49: 16 *Ik heb je in mijn handpalmen gegrift, je muren staan Mij steeds voor ogen*; en bij 1 Korintiërs 13: 12: *Nu zien we nog maar een afspiegeling, een raadselachtig beeld, maar straks staan we oog in oog. Nu is mijn kennen nog beperkt, maar straks zal ik volledig kennen, zoals ik zelf gekend ben*. Beide teksten kwamen op haar ziekbed nog aan de orde; de laatste tekst was ook haar doop- en belijdenistekst. We zongen onder meer 'Ik zal er zijn', een geloofslid en geloofswaarden die van grote betekenis waren voor Willem en Monique. Na de dienst is ze op begraafplaats Den Ouden Dijk in Barendrecht begraven.

ds. Sjaak Teuwissen

'Licht op Groen'

In de rubriek 'Licht op Groen' delen deelnemers uit de gelijknamige brainstormgroep bruikbare ideeën, tips en tops rond zogeheten groene thema's: schepping, duurzaamheid, klimaat, en rentmeesterschap.

➤ Licht op GROEN

Deze keer vertelt mevrouw Janny Gielen (87 jaar) wat zij doet en laat om een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk te hebben.

- 's Avonds heb ik alleen licht aan op de plek waar ik zit. Buitenlicht doe ik alleen aan als ik 's avonds in het dorp weg moet en als het lang donker is voor de krantenbezorgster ongeveer 20 minuten.
- De temperatuur in de kamer houd ik op ongeveer 17 graden. Je kunt me dan ook uittekenen in een trui en een fleec-vest. Onder een trui draag ik doorgaans een kantoenen bloesje, zodat ik de truien niet zo vaak hoeft te wassen.
- Regelmatig ontkalk ik de elektrische waterkoker met azijn. Voor de afwas vang ik het eerste, nog koude water, op en gebruik dat later om koffie of thee te zetten, of voor het eten koken.
- Ik draag weinig lange broeken, dus meer panty's, doorgaans van dezelfde soort. Als er dan 1 'been' kapot is, knip ik dat stuk er af en bewaar dat tot er van een volgende ook één been stuk is. Zo hoeft ik minder vaak nieuwe panty's te kopen. Sowieso koop ik kleding vrijwel altijd bij de kringloop, en dus zelden nieuw.

Janny Gielen

LEDENADMINISTRATIE

Ingekomen berichten van 21 augustus 2024 tot en met 20 september 2024

Overleden

Verhuizing

Vertrokken

Wijzigingen met betrekking tot de ledenadministratie kunnen doorgegeven worden aan Bert Schop,
ledenadministratie@kerkheerjansdam.nl

KERKRENTMEESTERS

De bouwerij

Na overleg met de gemeente Zwijndrecht is eind augustus een inloopavond voor omwonenden en belangstellenden georganiseerd, zodat zij zich op de hoogte konden stellen van onze bouwplannen.

Deze zogenaamde participatie is onderdeel van de vergunningsaanvraag. Op diverse plekken in de kerk waren tekeningen opgehangen en enkele leden van de bouwcommissie hebben de gesprekken met de belangstellenden gevoerd. Omwonenden van de Dorpskerk en een aantal leden van de Dorpsraad lieten zich uitgebreid voorlichten over onze aanbouwplannen. De reacties van de aanwezigen waren allen positief. De vertegenwoordigers van de burgerlijke gemeente Zwijndrecht hebben dit proces met belangstelling gadeslagen. Het is toegezegd een officieel verslag van de participatie toe te voegen aan de documentatie van de vergunningaanvraag. Bevestiging van ontvangst is hierop door ons ontvangen. We zijn nu in afwachting van verdere stappen van de gemeente Zwijndrecht.

Het hout voor de lambrisering is binnen. Er is gekozen voor mooie massief eiken delen in verschillende breedtes. Hier is de lambrisering mee afgewerkt en de deuren voor de kasten onder het orgel zijn ervan gemaakt. Het verder afwerken van o.a. de plinten en de verhuizing van de techniek zal de nodige tijd vergen, maar dan is de aanpassing van de kerkzaal gereed. De volgende fase is de aanpassing van de achterzaal. Doordat er een scheidingwand tussen deze zaal en de kerkzaal komt, is het nodig verwarming aan te leggen. Dit zal in de vorm van vloerverwarming worden uitgevoerd omdat dit de mogelijkheid biedt op termijn eventueel over te gaan op een warmtepomp. U begrijpt dat deze werkzaamheden wel impact hebben op de beschikbaarheid van de ruimte, dus zal dit goed gepland moeten worden. Een en ander hangt ook samen de afgifte van de bouwvergunning van de aanbouw.

De bouwcommissie

Oud papier

Wist u dat wel 90 procent van het gebruikte papier en kartonverpakkingsmateriaal weer worden ingezameld en hergebruikt. 30 procent komt bij huishoudens vandaan en de rest bij het bedrijfsleven. In gewicht uitgedrukt totaal bijna 2,5 miljoen ton en dat betekent voor de Nederlandse huishoudens 800.000 ton. Dat zijn nog eens getallen. Kortom goed bezig met duurzaam hergebruik. Ook in Heerjansdam wordt goed meegedaan. De oudpapiercontainers staan goed gevuld te wachten op de ophaaldag om geleegd te worden. De ene helft van het dorp voor de kerk, de andere helft van het dorp een week later voor EMM.

Helpt u, help jij mee met ophalen?

Niet naar de sportschool op de lopende band maar 2 tot 3 keer per jaar een paar uur met een collega door ons dorp. Na een korte training bij HVC waar je leert hoe de vuilnisauto werkt en hoe dat allemaal veilig kan en met een certificaat op zak mag je meehelpen.

Aanmelden bij oudpapier@kerkheerjansdam.nl of 06-51216503. Help mee, aub.

De volgende datums oud papier staan ingepland:

19 oktober

Alex Leinenga
Jan Robbert Albrechts
Frank Rijsdijk
Ton Meenhorst

16 november

Bas van Nes
Geert de Jong
John Peterse
Alex Leinenga

Chris Grootendorst
oudpapier@kerkheerjansdam.nl

JEUGDRUBRIEK

12 jaar of ouder??

De meeting en youth corner zijn weer gestart

Zit je op de middelbare school en heb je zin om eens te komen kijken of wil je er meer over weten? Mail dan gerust naar Irene irene@lingeman.name of Barbara Bsteen1977@gmail.com

Bedankt

Een aantal jaar geleden zijn Jacky en Alex gestart met een youth alpha en hier is de youth corner uit voort gekomen. Nu hebben zij aangegeven te gaan stoppen als leiding. Alex gaat nog even door tot december, gelukkig. Wat zullen we ze gaan missen. Vanuit deze plek, onwijs bedankt voor jullie tijd, inzet en gebed voor onze jongeren. Jullie hebben een mooie bijdrage geleverd aan het jongerenwerk. Daar zijn we heel blij mee!

Preekboekje

Ben je net naar groep 7 gegaan? Dan ben je nu van harte welkom bij de KND+. Dat is alleen niet iedere week. En als je het dan erg lang vindt om in de kerk te zitten op de andere zondagen, is een preekboekje een heel goed idee. Je kunt het eenvoudig online of bij De kandelaar in Ridderkerk kopen en het is rond 10 euro. Een leuke manier om de zondagse dienst mee te maken.

Dringend hulp gevraagd bij de oppas!

Bij de oppas komen we mensen te kort. De allerkleinsten van 0-4 jaar worden graag vast gehouden, voorgelezen of vermaakt aan tafel met wat te knutselen.

We zijn dringend op zoek naar mensen die mee willen helpen bij de oppas. U hoeft er niet speciaal jong, oud, man of vrouw voor te zijn. U hoeft niets te doen aan voorbereiding. U hoeft er alleen maar te zijn.

U kunt zich aanmelden bij Gerjanne Bloem Gerjannebloem@gmail.com

Startzondag terugblik

Wat een fijne zondag om op terug te kijken. Vanaf 9.30 uur was de kerk vol om alles te "ontdekken" rondom het thema.

Er werd volop geknutseld met oude materialen, die anders weg gegooid zouden worden. En wat werden er nieuwe, prachtige kunstwerken van gemaakt.

Oude tegeltjes en aardewerk werd kapot geslagen en via mozaïek werden er mooie, nieuwe kunstwerken van gemaakt door jong en oud.

Daarna een fijne viering met elkaar als gemeente. De KND, KND+ en meeting gingen naar hun eigen ruimte en de allerkleinsten waren dat al. De halve kerk ging er vandoor, zoveel kinderen en jongeren waren er. Gelukkig kwam iedereen weer terug om van de heerlijke oliebolletjes, tosti's en wentelteefjes te genieten. Van "oud" brood kun je heel wat lekkers maken.

kerk HEER JANS DAM

LUNCH De Meeting

De (lunch)meeting komt 1 keer in de maand samen tijdens of na de kerkdienst voor eten, gezelligheid en jouw 'take' op de preek. Een Meeting (M) is van 9:30-11:00, een lunchMeeting van 11:30-13:00. Locatie volgt in de app. Ben je tussen de 12-16 jaar? Welkom bij de meeting!

(LUNCH)MEETING: DATA 2024/2025
06.OKT (LM), 3.NOV (M), 1.DEC (LM), 5.JAN (M),
9.FEB (LM), 2.MRT (M), 13.APR (LM), 29.JUN (LM). LOCATIE: ZIE APP.

YOUTH CORNER 17:30-21:00

Houd je van eten, gezelligheid en gesprekken die ergens over gaan? En ben je tussen de 12-16 jaar? Kom dan naar de Youthcorner, 1x per maand op vrijdagavond!

YOUTHCORNER: DATA 2024/2025
20.SEP, 11.OKT, 15.NOV (F), 22.NOV, 13.DEC,
10.JAN, 31.JAN (F), 14.FEB, 14.MRT, 4.APR, 20.JUN
(F) = FUN-AVOND LET OP: INCLUSIEF ETEN. BEHALVE OP FUN-AVONDEN. LOCATIE: DORPSKERK

BE INVITED! WEES WELKOM!

Kinderlied van de maand oktober

Juich, doe mee allemaal!

Het vrolijke lied 'Juich, doe mee allemaal' is opgenomen in de liedbundel Op Toonhoogte 536 en lied 276 van Opwekking Kids. Het is een kinderlied naar [Psalm 100](#) geschreven door [Ellen Laninga-van der Veer](#) en op muziek gezet door haar man [Joost Laninga](#).

Het is een vrolijk geloofslid waarbij we zingen over onze Herder waar we altijd bij mogen horen.

Marieke Roobol en ds. Sjaak Teuwissen

Juich, doe mee allemaal!

<https://www.youtube.com/watch?v=xhS4s5DoRvE> (3 min 28)

Juich doe mee allemaal
jubel geef je helemaal
juich voor God de Heer.
Juich doe mee allemaal
jubel geef je helemaal
juich voor God de Heer
en geef Hem alle eer.

Hij maakte ons
wij horen bij Hem
de Herder die ons leidt
de Heer is goed
zijn liefde en trouw
duren voor altijd.

Juich doe mee....

Zeg het hardop, de Here is God
ja ik hoor bij Hem
waar je ook bent looft God
prijst Zijn naam
eer Hem met je stem

Juich doe mee....

RONDJE KIJFHOEK

Terugblik

Het waren vorige maand weer twee bijzondere diensten in de Kijfhoekkerk. Tijdens de eerste dienst kregen we met onze voormalige dominee Leo van der Eijk, op een snikhete zomermiddag de Blijde Boodschap van het Evangelie aangereikt. In de tweede dienst wist onze eigen predikant, dominee Sjaak Teuwissen ons te betrekken bij de gelijkenis van de 'verloren zoon'. Bij de diensten waren er resp. 34 en 30 bezoekers die de richting werd aangereikt tot een persoonlijke ontmoeting te komen met onze Heiland en Verlosser, de Here Jezus Christus. Hieronder enkele fotomomenten:

Kijfhoek, zondag 1 september. Het was een superwarme zondag met dominee Leo van der Eijk met zijn echtgenote Marijke.

Kijfhoek, zondag 15 september met dominee Sjaak Teuwissen

Monumentendag

We kijken met plezier ook terug op de Open Monumentendag in september. Met het fantastische nazomerweer wisten zo'n honderd bezoekers onze polderkerk te vinden. In de middag was het (joods) **Ivrietkoor Al Naharot** uit Dordrecht onze gast. De vijftien zangers wisten in twee optredens de ruim zeventig bezoekers op een verrassende manier te inspireren met hun liederen. Het optreden werd afgesloten met de nationale hymne van Israël, het zogeheten 'Hatikwa'. De naam Hatikwa, of wel 'De Hoop' op de Eeuwige voor elke land en ieder individueel mens. Ook was er een verrassende en ontdekkende wandeling door het Develnatuurgebied. Onder leiding van onze natuurgids Jan de Kok ging een groep van ruim twintig deelnemers op ontdekking naar bijzondere flora en fauna langs het binnenriviertje De Devel.

Collectes en giften

Tijdens de kleinschalige kerkdiensten wordt door de diaken met de 'hengelcollectezak' rond gegaan. Na de twee diensten van vorige maand zijn de collectes geteld:

Zondag 18 augustus met dominee Michel van Heijningen en 30 bezoekers en € 241,20

Zondag 1 september met dominee Leo van der Eijk en 34 bezoekers en € 222,40

Zondag 15 september met dominee Sjaak Teuwissen 30 bezoekers en € 190,00

In de bus voor Groot Onderhoud en de open collectezakken bij de uitgangen werd ruim honderdvijftig euro geteld. Iedereen heel veel dank.

Met de QR-code werd in totaal, inclusief tijdens de collectes ook nog 250,00 euro ontvangen.

De Kijfhoekkerk blijft dagelijks open voor individueel bezoek. Veel wandelaars, fietsers en ook automobilisten weten onze kleine polderkerk te vinden als een rustpunt in het dagelijks leven. Als ook u op de doordeweekse dag of in het weekend de kerk bezoekt, leest u eens de soms ontroerende berichten die de bezoekers in het gastenboek noteren. De orgelzolder is gerenoveerd en vernieuwd. Op de expositiepanelen wordt een algemeen beeld gegeven van het buurtschap Kijfhoek en de kerk in het midden. Tijdens uw bezoek is er gelegenheid om zelf, gratis, koffie, thee, water of frisdrank te nemen. Er is een verwijzing naar toiletbezoek, informatiemateriaal en giften. Er is zelfs de mogelijkheid uw gift via een QR-code over te maken. U bent van harte welkom! Er staat een stoel voor u klaar !

Giften en Nalatenschap...

In het algemeen zullen we onderwerpen als politiek, financiën, privé- en geloofszaken, niet snel met anderen delen. Afgelopen zomer mocht de Stichting Behoud Kijfhoekkerk, met zeer grote dankbaarheid, enkele aanzienlijke bedragen ontvangen. Deze dank is tweeledig: naast ónze dank, is deze gift in liefde en dankbaarheid aan de Kijfhoekkerk geschonken vanwege hun oprechte waardering, dat in onze kleine polderkerk, enerzijds het historisch erfgoed in Kijfhoek en dat er twee keer per maand en al bijna zeventienhonderd jaar, de traditionele erediensten en de lofzang wordt gaande gehouden.

Indien u ook zou overwegen onze kleine Kijfhoekkerk, of door u een ander doel, op te nemen in uw nalatenschap, neem dan eens, vertrouwelijk en vrijblijvend, contact op. Ook uw notaris is bereid de mogelijkheden hiertoe in een vertrouwelijk gesprek te bespreken.

Kerkdiensten in de Kijfhoekkerk

In de komende maanden zijn de volgende diensten gepland:

Zondag 6 oktober met ds. C. Hendriksen uit Woudrichem

Zondag 20 oktober met ds. G. J. van Beek uit Hendrik- Ido- Ambacht

Zondag 3 november met prop. ds. J. W. Sterrenburg uit Sluipwijk

Zondag 17 november met ds. J. Breure uit Zwijndrecht

Tenslotte

Ook in deze herfstmaand oktober blijven we naar elkaar omkijken, of we sturen bij gelegenheid een kaartje. Een kleine moeite, maar met groot plezier! Voor vragen of aanvullende ideeën voor de kerkdiensten en meer, bel mij even, 06 – 3650 1396, of via WhatsApp en e-mail dendijk@hetnet.nl

Bezoek ook eens onze vernieuwde website www.kijfhoekkerk.nl en Facebook.

In de digitale versie van ons kerkblad zijn alle foto's in kleur te zien.

Als u beschikt over e-mail, kunt u zich hiervoor aanmelden bij de redactie:

Kerkblad Samengaan Heerjansdam: samengaan@kerkheerjansdam.nl

Een mooie en Zegenrijke herfstmaand toegewenst.

Een goede groet,
Joop Wiekeraadt

5 OKTOBER 2024
DORPSKERK HEERJANS DAM

EXODUS

EEN MUZIKALE REIS MET SOUL

GRATIS
TICKETS

EXODUS - Muzikale reis in Dorpskerk

Op zaterdagavond 5 oktober neemt de band SOUL je mee terug naar het oude Egypte. In de Dorpskerk van Heerjansdam reizen we af naar EXODUS en ontmoeten we de man die geroepen werd het volk Israël uit Egypte te bevrijden: Mozes. Met verhaal en muziek brengen we hem dichterbij dan ooit en we ontdekken dat we misschien wel meer op hem lijken dan je van tevoren zou denken!

Benieuwd naar deze voorstelling? Reserveer dan snel je kaartje! Tickets zijn helemaal gratis en kun je reserveren via deze link: <https://bit.ly/EXODUS-Heerjansdam>. Aan het einde van de avond mag je geven wat je het waard vond.

 Zaterdagavond 5 oktober, 20.15 uur (inloop 19.45 uur)

 Dorpskerk Heerjansdam

 Gratis tickets via QR-code of deze link:

<https://bit.ly/EXODUS-Heerjansdam>

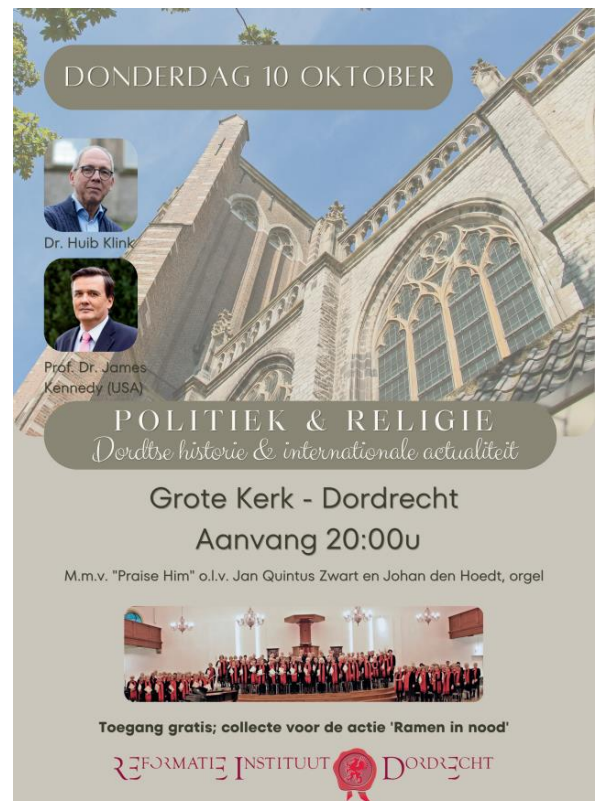
RID: politiek & religie in Dordtse en internationale context

Toen en nu, de paden van politiek en religie kruisen elkaar nogal eens. In 1574 – nu dus 450 jaar geleden – bezocht Willem van Oranje Dordrecht, en ging er ter kerke. Zijn geloof speelde een belangrijke rol in de strijd tegen de Spaanse bezetter. In de Grote Kerk verwijst een van de beroemde glas-in-loodramen naar het bezoek van Van Oranje. En anno 2024 strijden in de Verenigde Staten twee presidentskandidaten om de gunst van onder andere gelovige kerkgangers. In november zijn de verkiezingen in dit land dat een bepalende rol in de wereld speelt. Hoe zit het nu precies met die christelijke stem?

Vragen als deze komen donderdag 10 oktober aan bod tijdens een avond in de Grote Kerk. De organisatie is in handen van het Reformatie Instituut Dordrecht (RID). Het thema van de avond is 'Politiek & religie - Dordtse historie en internationale actualiteit'. Het RID heeft twee ervaren sprekers uitgenodigd. Dr. Huib Klink belicht de rol en het geloof van Willem van Oranje in de Nederlandse situatie destijds. Prof. dr. James Kennedy gaat in op de actuele situatie in de Verenigde Staten aan de vooravond van de presidentsverkiezingen daar.

Muzikaal wordt de avond opgeluisterd door Boudewijn Zwart (op het beroemde grote Kamorgel) en het christelijke gemend koor Praise Him onder leiding van dirigent Jan Quintus Zwart. Tijdens de bijeenkomst wordt gecollecteerd voor de actie 'Ramen in nood'. Met die actie wordt geld ingezameld voor onderhoud aan de glas-in-loodramen van de Grote Kerk.

De avond begint om 20.00 uur en de toegang is gratis.

DONDERDAG 10 OKTOBER

Dr. Huib Klink

Prof. Dr. James Kennedy (USA)

POLITIEK & RELIGIE
Dordtse historie & internationale actualiteit

Grote Kerk - Dordrecht
Aanvang 20:00u

M.m.v. "Praise Him" o.l.v. Jan Quintus Zwart en Johan den Hoedt, orgel

Toegang gratis; collecte voor de actie 'Ramen in nood'

REFORMATIE INSTITUUT DORDRECHT

Zondagavondzang in de Bethelkerk

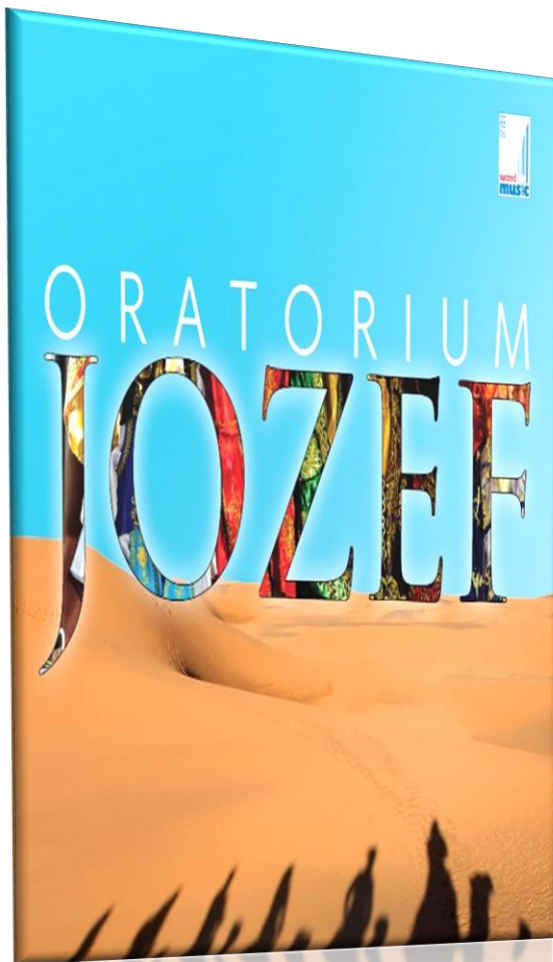
Het Bethelkerkkoor Zwijndrecht heeft de draad weer opgepakt en is begonnen met de repetities en het organiseren van de 385ste editie van de zondagavondzang. Deze zondagavondzang wordt gehouden op zondag 20 oktober en begint om 19.30 uur in de Bethelkerk aan de Rotterdamseweg 73 te Zwijndrecht. De eerste van dit jaar. Wim de Penning geeft leiding aan koor- en samenzang. De organist van deze avond is Joost van Belzen. Een zondagavondzang waarin we vooral bekende liederen zingen en waarin we afsluiten met een lied dat door u is aangevraagd. We openen deze zondagavondzang met het lied 'Ik bouw op U', gevolgd door het lied 'Laat m' in U blijven, groeien, bloeien'. Ook zingen we 'O lieve Heer, geef vrede' en 'Een vaste burcht is onze God'. Het koor zingt o.a. de liederen: 'Wees stil voor het aangezicht van God' en 'Verlangen'. We sluiten de avond af met het lied 'De stad met paarden poorten'.

De toegang is gratis, wel is er aan de uitgang een collecte voor bestrijding van de kosten.

Voor de komende concerten roepen wij u op om als projectlid mee te zingen tijdens de Kerstzondagavondzang in december en het Bevrijdingsconcert in mei 2025. Alle informatie over de zondagavondzang en over ons koor vindt u op www.bethelkerkkoor.nl.

Graag tot ziens in de Bethelkerk.

Het muzikale verhaal van Jozef in de Bethelkerk te Zwijndrecht

Op zondagmiddag 13 oktober vindt er in de Bethelkerk te Zwijndrecht een muziekuitvoering plaats over het Bijbelverhaal van Jozef. Dit nieuwe muziekstuk (oratorium) wordt (evenals vorig jaar), uitgevoerd door het Projectkoor "Con Ardore" o.l.v. de bekende dirigent Peter Burger uit Waddinxveen. Verder werken mee ds. Steven Kafoe, liturg, Jacob Schenk, tenor, Arjan en Edith Post, trompet, Diana Abspoel, hobo, Severin van Dijk, fluit, André van Vliet, piano en Marco den Toom, orgel. Het oratorium is een nieuw geschreven werk dat ongeveer een uur duurt en handelt over het leven en het werk van Jozef. De muziek werd gecomponeerd door Marco den Toom en de teksten door Bert Noteboom en Judith Verwaard. Het eeuwenoude verhaal van Jozef, dat onder meer terug te vinden is in de Bijbel, wordt op een vernieuwende en zeer toegankelijke wijze verteld. Naast de wijze geschiedenislessen die in het oratorium zijn meegenomen vinden we ook veel hedendaagse praktijken terug. Jaloezie, huiselijk geweld, verleiding tot overspel, gevangenschap en honger was toen en is nu aan de orde van de dag. Iedere luisteraar zal zich door de aansprekende teksten en de toegankelijke muziek dan ook herkennen.

De organisatie van deze zangmiddag zal financieel ondersteund worden door de volgende Zwijndrechtse kerken: de Bethelkerk, de Hoeksteen en de Develhof. Verder is er ook dank verschuldigd aan een aantal bedrijven en personen, voor hun financiële bijdragen. Hierdoor kan er op zondagmiddag 13 oktober gratis toegang aangeboden worden, zodat de organisatie velen in de Bethelkerk hoopt te verwelkomen.

De aanvang is om 16.00 uur en de kerk is open om 15.30 uur. Aan de uitgang is er een collecte ter bestrijding van de onkosten. Het adres van de Bethelkerk is Rotterdamseweg 73 te Zwijndrecht. Rondom de kerk kan men gratis parkeren. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Leo Vroegindewij, telefoon 06-22457365 of email leo.vroegindewij@gmail.com

INGEZONDEN

Benefietconcert t.b.v. de Alzheimer Stichting

Het Christelijk Mannenkoor Excelsior o.l.v. Ilona van Grondelle-de Kievit en het Bethelkerkkoor Zwijndrecht o.l.v. Wim de Penning, organiseren een benefietconcert t.b.v. de Alzheimer Stichting. Alzheimer komt in bijna alle families voor en raakt ons en onze naasten hard. Iedere keer weer worden wij hiermee geconfronteerd. Het is goed en mooi dat wij mogen meewerken aan het bereiken van een mooie opbrengst voor het werk van deze stichting. Naast samenzang is er instrumentale medewerking door Severin van Dijk - dwarsfluit, André van Vliet - vleugel en Edwin Vooijs - orgel. Tijdens dit concert zal dhr. A. Slob, woordvoerder van de Alzheimer Stichting, het werk van deze stichting toelichten. Het concert wordt gehouden op vrijdag 25 oktober in de Bethelkerk, Rotterdamseweg 73 in Zwijndrecht. Aanvang 20.00 uur. De kerk is open om 19.15 uur en de toegang is gratis. De collecte tijdens het concert komt geheel ten goede aan de Alzheimer Stichting. Verdere informatie over dit concert is beschikbaar bij Teus van Herk: tel. 06 308 383 64 of bij Joop Enter: tel. 078 6 10 09 71. Graag tot ziens in de Bethelkerk.

THUISKOMEN
Met Remko Harms
Jane Loois &
The NewVision Vocals

★ 19 OKT	19:30	IMMANUELKERK ROZENBURG
★ 20 OKT	19:30	DORPSKERK HEERJANS DAM

Kaarten bestellen:
www.eventsforchrist.nl

Samengaan

Maandblad van de Protestantse Gemeente Heerjansdam / Kijfhoek. Verschijnt 11 keer per jaar.

Sluitingsdatum voor de kopij is de 20e van elke maand.

Redactie

Alex van Hengel, telefoon 078-6772660 – 06-45768914
Heleen Hoes, Hans Ouwerkerk, Vacant

Redactieadres

Ganzekant 21, 2995 VC Heerjansdam
e-mail: samengaan@kerkheerjansdam.nl

Bezorging: Frans van der Heijden, 078-6772467

Correctie: Margot Walda

Advertenties en financiën

H.P. Ouwerkerk, telefoon 06-51305251

Ter ondersteuning van de uitgave van dit kerkblad kunnen giften worden gestort op rekening:

NL33INGB0001561805, t.n.v. Samengaan.

Druk

Drukkerij Verloop, Alblaserdam

Protestantse Gemeente Heerjansdam / Kijfhoek

Het Kerkelijk Bureau is open op dinsdagavond van 19.00 uur tot 20.00 uur en eventueel op afspraak in de Dorpskerk, Molenweg 8, 2995 BL Heerjansdam

Postadres: postbus 92, 2995 ZJ Heerjansdam.

De penningmeester van de Kerk is Jan Schop: 06-14810104

e-mail: ledenadministratie@kerkheerjansdam.nl

e-mail fin.adm.: penningmeester@kerkheerjansdam.nl

rek. nr. NL41 RABO 0145 1999 75 t.n.v.

Prot.Gem.Heerjansdam/Kijfhoek

Voorganger:

Ds. Sjaak Teuwissen

Tel. 078-647 52 45 / 06 20 50 30 99

e-mail: sjaakteuwissen@kerkheerjansdam.nl

Kerkelijk werker t.b.v. senioren en gemeenteleden in zorginstellingen:

Dhr. Engel Leune

Tel.nr 06- 83 53 43 61

Mail: eleune@outlook.com

Vaste werkdag: donderdag en daarnaast ad hoc

Scriba:

Liesbeth Schop-Berkhout, Kersentuin 3, 2995 XR,

tel. 078-6772480, e-mail: scriba@kerkheerjansdam.nl

Diaconie:

Richard van Vliet, De Gors 6 2995 BE

Tel. 06 54 63 73 89, e-mail: rwvliet@planet.nl

Diaconie Heerjansdam, rekening: NL61RABO 0305 4267 37 t.n.v.

Diaconie vd Protestantse Gem. Heerjansdam

Dorpskerk:

Molenweg 8, 2995 BL Heerjansdam, tel. 078-6772826

Kerk te Kijfhoek:

Kerkgebouw Kijfhoek 30, 3335 LE Zwijndrecht

Overige kerkelijke gegevens:

Voor de hier niet genoemde gegevens wordt verwezen naar de website: www.kerkheerjansdam.nl